

Sammanfattning till årsredovisning 2018

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Ordförande och förvaltningschef.....	3
2	Resultat och investeringar.....	3
3	Målanalys.....	3
3.1	Invånare och kunder.....	3
3.2	Medarbetare.....	4
3.3	Hållbar tillväxt	4
3.4	Ekonomi.....	5
4	Uppföljning av uppdragen	6
5	Väsentliga händelser.....	6
6	Resultat och investeringar.....	6
7	Framtiden	7

1 Ordförande och förvaltningschef

Ordförande: EwaMarja Andersson

Förvaltningschef: Mats Collin

2 Resultat och investeringar

<i>(mnkr)</i>	Utfall 2018	Utfall 2017	Budget 2018
Verksamhetens intäkter	124,1	192,3	142,9
Personalkostnader	-351,9	-337,1	-363,8
Övriga kostnader	-374,8	-401,5	-348,5
Avskrivningar/nedskrivningar	-2,2	-2,8	-2,3
Internränta	-0,1	-0,1	-0,2
Resultat före kommunbidrag	-604,9	-549,2	-571,9
Kommunbidrag	571,9	490,7	571,9
Årets resultat	-33,0	-58,5	0,0
Investeringar	1,4	1,2	2,3
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0
Antal anställda vid årets slut	405	434	438

3 Målanalys

3.1 Invånare och kunder

Alla verksamheter ska arbeta strukturerat för att upprätthålla och utveckla bemötande och den professionella tjänsteutövningen. Förvaltningsledningens individuella uppföljning med resp. enhetschef och enheternas verksamhetsrapporter för delår 2 och helår visar att läget är bra. Brukarundersökning (kundenkät) har genomförts under hösten 2018. Genomförd undersökning under år 2018 visade på ett gott resultat mot målvärdet för aktuella indikatorer avseende bemötande och delaktighet.

Alla berörda verksamheter i förvaltningen samarbetar med skolans verksamheter, utifrån uppdrag och förutsättningar, med syfte att verka för att barn fullföljer sin skolgång. Regelbunden samverkan finns med Utbildning Gävle, med träffar på såväl olika tjänstemannanivåer som på nämnds nivå.

Individernas hälsa uppmärksammas i utredningar och i övrigt socialt arbete. Sociala utredningar avseende barn och ungdom görs enligt utredningsmodellen BBIC (Barnens Behov I Centrum) och i den strukturerade metodiken är hälsa ett centralt begrepp.

Socialtjänst Gävle ska verka så att invånare känner stort förtroende för verksamheten och upplever att de får ett tydligt och professionellt bemötande.

Socialtjänst Gävle ska verka för att barn, ungdomar och vuxna som förvaltningen kommer i kontakt med fullföljer sin skolgång.

Socialtjänst Gävle ska verka för att Gävle uppfattas som tryggt och prioriterar preventiva insatser för medborgares hälsa och mot sociala problem.

3.2 Medarbetare

Majoriteten av de handläggare som rekryteras till förvaltningen är socionomer. För myndighetsutövningen inom verksamhetsområdet barn och unga är socionomexamen ett krav enligt berörd lagstiftning. Förvaltningen tillämpar kompetensbaserad rekrytering och har, sedan januari 2017, en HR-konsult med inriktning rekrytering som särskild resurs för cheferna i rekryteringsarbetet.

Förvaltningsledningen har haft individuell uppföljning med alla chefer vid ett tillfälle under våren och avdelningscheferna har haft kontinuerlig och nära uppföljning med sina respektive enhetschefer.

Förutsättningarna för ett nära ledarskap är goda i de flesta verksamheterna och har förbättrats i verksamheter där brister har uppmärksammas. En enhetschef tillsattes för Tillståndsenheten under år 2017 och ett systematiskt förbättringsarbete har bedrivits sedan dess för ett nära ledarskap och bra arbetsmiljö, samt ett utvecklat arbete inom ansvars- och verksamhetsområdet.

Socialtjänst Gävle ska ha medarbetare med adekvat grundutbildning och erbjuda individuell kompetensutveckling och kompetensutveckling i arbetsgruppen/enheten.

Socialtjänst Gävle ska ge förutsättningar för ledare som lyfter, inspirerar och skapar individuella förutsättningar för medarbetarna.

Socialtjänst Gävle ska verka för att ledare kan vara närvarande och tillgängliga för sina medarbetare.

3.3 Hållbar tillväxt

Förvaltningen arbetar systematiskt med uppsökande och förebyggande arbete. Ett exempel är

arbetet tillsammans med Polisen rörande punktinsatser för att motverka drogkonsumtion och drogförsäljning bland ungdomar. Detta arbete har fortsatt under år 2018. Stort fokus finns även på arbete inom området våld i nära relation. Öppenvårdsmottagningen för verksamhetsområdet erbjuder råd och stöd samt gruppverksamhet till personer som lever eller har levt i relationer där det förekommit våld.

Socialtjänst Gävle bidrar i arbetet för att nå det kommunövergripande målet att bli en av landets bästa miljökommuner genom förbättringsarbete inom berörda områden, med utgångspunkt från det miljöstrategiska programmet (MSP).

Förvaltningens samverkan med externa parter fungerar bra och utvecklas kontinuerligt.

De avdelningar och enheter som ansvarar för missbruksvården har ett kontinuerligt och strukturerat samarbete. Uppföljningen för året visar att samarbetet fungerar mycket väl. Ärendeforum genomförs varje vecka. Olika alternativ prövas, med utgångspunkt från nationella riktlinjer för missbruksvården.

Socialtjänst Gävle ska arbeta för ett tryggt Gävle, genom uppsökande och förebyggande arbete som syftar till att motverka våld i nära relation, segregation samt beroende och missbruk.

Socialtjänst Gävle ska verka för långsiktiga miljövänliga val i sina verksamheter.

Socialtjänst Gävle ska utveckla och förbättra extern samverkan med civilsamhället, föreningar, myndigheter samt företag som nämnden köper tjänster eller verksamhet av.

Socialtjänst Gävles insatser ska vara rätt anpassade till personer med missbruksproblematik.

3.4 Ekonomi

Ett optimalt nyttjande av tillgängliga resurser är av största vikt för både verksamhet och ekonomi. Det interna arbetet och samarbetet fokuserar på att nyttja förvaltningens resurser så effektivt som möjligt för att säkerställa bästa möjliga insatser. Samtidigt ska utrymme finnas för att kunna möta oförutsedda behov och för att möjliggöra långsiktiga satsningar/investeringar.

När det gäller effektiva verksamhetsprocesser och högt kvalitetsmedvetande visar enheternas handlingsplaner för året och aktuell chefsuppföljning under våren på ett flertal goda exempel.

Den ekonomiska obalansen har funnits från början av året. Arbete har genomförts i enlighet med fastställd verksamhetsplan, internbudget och handlingsplan för året. Vidtagna åtgärder har dock inte varit tillräckliga för att klara verksamheten inom de ekonomiska ramarna, med utgångspunkt från aktuella behov av sociala insatser. De ekonomiska målen klaras inte för året, avseende budgetbalans och nettokostnadsökning.

Socialtjänst Gävles verksamheter ska ha effektiva processer och vara hållbart kostnadseffektiva, samt ha ett högt kvalitetsmedvetande.

4 Uppföljning av uppdragen

Socialnämnden har sedan lång tid ett strukturerat samarbete med Näringslivs- och Arbetsmarknadsnämnden och dess verksamheter för att skapa arbete och övriga alternativ till försörjningsstöd. Detta arbete har fortsatt under innevarande år i enlighet med särskilt uppdrag från Kommunfullmäktige. År 2017 inledde försörjningsstödsenheterna ett omfattande utvecklingsarbete tillsammans med kommunens verksamhet "Digital förnyelse". Arbetet har fortgått under 2018. Syftet är att öka tillgängligheten och servicen för medborgaren genom att tillhandahålla digitala tjänster där medborgaren kan ansöka om ekonomiskt bistånd via en e-tjänst. Utvecklingsarbetet syftar även till att automatisera och effektivisera handlägningsprocesser och därmed frigöra resurser till det individuella arbetet med de biståndssökande.

Förvaltningens förebyggande-enhet arbetar med ett brett spektrum av insatser i sina olika verksamheter för att öka tryggheten hos medborgarna. Några exempel är:

- Fältverksamheten har i kraft av sin utvidgning haft fler personal ute kvällar och helger i hela kommunen med syfte att möta Gävles unga i de miljöer som kan vara riskfyllda. Fältverksamheten har arbetat i alla Gävles stadsdelar men prioriterat Sättra, Andersberg, Centrum/Nordost och Brynäs under schemalagd kvällsarbets-tid.
- Fältverksamheten har samverkat med Drogfri skola samt polisen i uppsökande verksamhet knutet till droganvändande och langning bland unga.
- Familjestödet har bedrivit uppsökande socialt arbete i Gävles stadsdelar med gruppverksamhet, innebärande träffar på skolor, familjecentraler, förskolor och andra viktiga sammankomster där föräldrar kan tänkas finnas. Arbetet har organiserats i de områdessociala teamen. Familjebehandlare har besökt Gävle akutboende för att nå ut till familjer på plats.

Förvaltningen har upprättat uppdragsbeskrivning för utökning av fältverksamheten och rekryterat personal, för att möjliggöra ett fullgörande av uppdraget från Kommunfullmäktige. Arbetet har sedan gått vidare med att verkställa uppdrag och insatser, utifrån den ökade bemanningen. Detta arbete fortsätter under år 2019.

Socialnämndens har tilldelats det riktade statsbidraget från Migrationsverket avseende möjliggörandet av att ensamkommande barn som under asylprocessen hunnit fylla 18 år och studerar får bo kvar i kommunen och fullfölja sina studier. Medlen har inkommit till förvaltningen (totalt ca 2,2 mnkr), samt är beslutade och använda för verksamhet i Frälsningsarméns och Asylkommitténs regi. Avtalet med parterna är uppdaterat för år 2019.

5 Väsentliga händelser

- Arbete med införandet av ny version av verksamhetssystemet Treserva.
- Omställning av verksamheterna inom avdelningen Ensamkommande barn till förändrade verksamhetsvolymmer och ekonomiska förutsättningar.
- PwC har, i mars 2018, granskat Socialnämndens kostnader år 2016 genom analys av nyckeltal och jämförelser med andra kommuner, med utgångspunkt från officiell statistik. Arbetet har delvis kompletterats med kostnader och -jämförelser för år 2017.

6 Resultat och investeringar

Årets resultat uppgick till - 33,0 (- 58,5) mnkr. Den ekonomiska obalansen har konstaterats från början av året, med utgångspunkt från kostnadsnivå i bokslut 2017 och fastställda budgetramar för år 2018. Socialnämnden fick, i maj 2018, utökat kommunbidrag med 30 mnkr, med

utgångspunkt från redovisad obalans och dess orsaker.

Större budgetavvikelse finns för (mnkr): Externa placeringar, HVB, vuxna (- 8,8), Externa placeringar, HVB, barn o ungdom (- 9,5), Försörjningsstöd (- 16,1), ej fördelat förvaltningsövergripande sparkrav (- 6,0), Ensamkommande barn (- 7,4), Personalbudget arbetstagare (+ 9,8), Inhyrd personal, socionomkonsulter (- 4,8), Statsbidrag från delegationen mot segregation, Delmos (+ 10,5), samt övriga kostnader och intäkter (- 0,7).

Internbudgeten för externa placeringar har förutsatt minskade kostnader jämfört med föregående år. Både antal vårddyg och kostnader för externa placeringar i HVB, barn och ungdom minskar för år 2018 jämfört med år 2017, dock inte i budgeterad omfattning. När det gäller externa HVB, vuxna minskar antal vårddyg något, men placeringskostnaderna ökar.

Bruttokostnaderna för utbetalning av försörjningsstöd, och utbetalda medel till AME för insatser/program, överskrider budget totalt med 15,6 mnkr. Intäkterna för återbetalning av försörjningsstöd och statsbidrag inom området underskrider budgeten för 2018 med 0,5 mnkr. Nettoresultatet för utbetalning av försörjningsstöd uppgår således till - 16,1 mnkr.

I resultatet för avdelning Ensamkommande barn är inräknat 8,2 mnkr avseende omställningsersättningar vid avveckling av avdelningen.

Årets nettoinvesteringar uppgick totalt sett till 1 375 tkr. Detta innebar ett överskott mot tilldelad investeringsram med totalt 933 tkr. Överskottet avser kvarvarande medel för investeringsprojektet "verksamhetssystem Treserva", där systeminförandet sker i början av år 2019. Socialnämnden begär att kvarvarande investeringsutrymme för verksamhetssystemet Treserva, 953 tkr, överförs till år 2019.

7 Framtiden

Osäkerhet finns bl.a. kring kostnadsutvecklingen för externa placeringar och försörjningsstöd. Ansvaret för verksamhetsområdet försörjningsstöd övergår fr.o.m. år 2019 till Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och verksamhetsområdet hamnar organisationsmässigt i samma kontor som bl.a. Arbetsmarknadsenheten och vuxenutbildningen. Detta förbättrar förutsättningarna för arbetet med verksamhetsområdet.

Antalet aktualiseringar och antalet utredningar, avseende barn och ungdom, visade en ökande trend under år 2017 och nivåerna kvarstår under 2018. Årskullarna för åldersgruppen 13-18 år kommer att öka under den aktuella planeringsperioden, med utgångspunkt från aktuell befolkningsstatistik. Detta kommer sannolikt öka behoven av insatser från Socialtjänsten. I en stor del av aktuella ärenden på utredningsenhet finns en komplex problematik.

För målgruppen vuxna kan en ökning ses under 2018 rörande utredningar avseende tvångsinsatser enligt LVM. Det är en utmaning för berörda verksamheter inom kommunen och regionen att skapa hållbara lösningar för brukare med samsjuklighet (beroendeproblematik, samt psykiatriska- och omvårdnadsbehov).

För både barn och unga och för vuxna kan en tydlig trend ses rörande ökade behov av placeringar i skyddade boenden, p.g.a. hot- och våldspromatik.

En särskild utmaning finns för verksamhetsområdet ensamkommande barn där ett nytt ersättningssystem från Migrationsverket införts fr.o.m. 2017-07-01, med kraftigt sänkta ersättningar. Detta innebär att kostnaderna för verksamhetsområdet inte längre kan finansieras av externa intäkter. Ett omställningsarbete har genomförts under innevarande år, med syfte att fullt ut anpassa verksamhetens kostnader till externa intäkter till utgången av år 2019. Avdelningen Ensamkommande barn har upphört vid årsskiftet 2018/2019 och ansvaret för målgruppen har fördelats på berörda enheter och verksamheter. Inget kommunbidrag fördelas ut till verksamhetsområdet ensamkommande barn fr.o.m. år 2019.

Det är en viktig framgångsfaktor i sammanhanget framöver, på både kort och lång sikt, att det finns tillräckliga resurser med hög kompetens i förvaltningens egna verksamheter för att möta aktuella och förändrade behov av sociala insatser.

Sammanfattningsvis handlar det om hur förvaltningen med dess organisation kan arbeta och

samarbeta, på kort och lång sikt, för att uppnå målen för verksamhet och ekonomi med
samtidiga förändringar i omvärlden och förändringar rörande behoven av sociala insatser.